

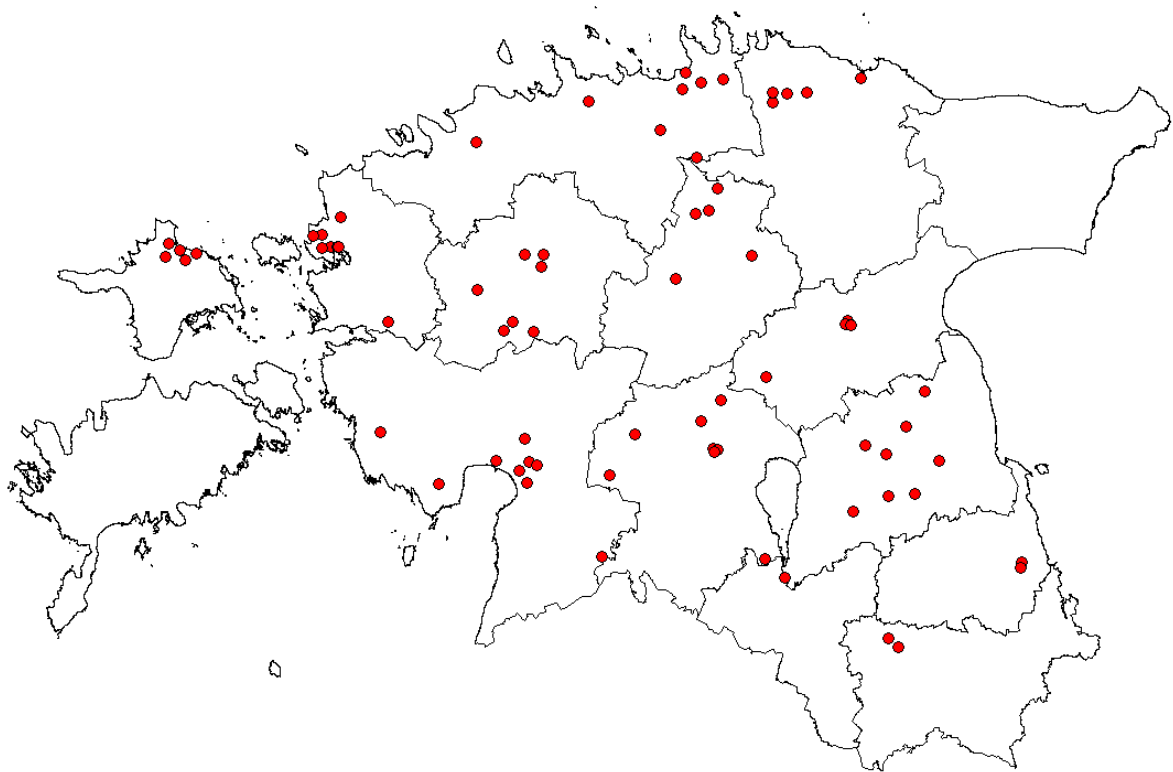
EESTI ORNITOLOOGIAÜHING

Metskurvitsa loenduse tulemused aastal 2024

Kokkuvõtte koostasid Jaanus Elts ja Jaanus Aua

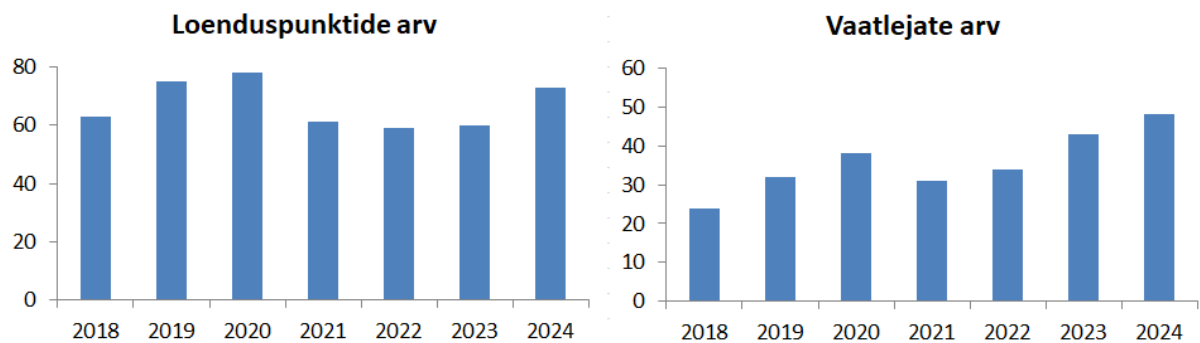
Metskurvitsa arvukust on tavapäraste võtetega keeruline hinnata. Ühelt poolt on see tingitud selle liigi omapärast markeerida oma territooriumi mängulennuga, mis toimub üle suure ala ning sugugi mitte mööda püsivat trajektoori. Viimane kehtib eriti juhul, kui lähestikku pesitseb mitu paari – siis omandab territooriumi markeerimine juba turniiri tunnused ning isased asuvad lennus üksteisega rivaalitsema ning väiksemale alale koondub lendama suurem arv kurvitsaid. Seepärast nimetatakse metskurvitsa mängulendu ka õhuturniiriks (erinevalt tedre või metsise mängust, mis toimub maas ja kindlapiirilisel alal). Kuna ühest punktist võib üle lennata mitu erinevat kurvitsat ja me ei tea, kes on kes ja kui mitu korda neist keegi lendu sooritas, räägitakse selle loenduse puhul kontaktidest (üks nähtud või kuulnud metskurvits on „kontakt“).

Eesti Ornitoloogiaühing alustas 2018. aastal uuesti metskurvitsa mängulennu loendusega, et jälgida selle liigi arvukuse muutusi. Aastal 2024 loendati metskurvitsaid suuremal osal Eestist. Kahjuks on endiselt esindamata Saaremaa ning vaatlusandmeid ei laekunud ka Ida-Virumaalt (joonis 1). Hästi olid loendustega kaetud Harjumaa, Läänemaa, Lääne-Virumaa, Pärnumaa, Raplamaa, Tartumaa ja Viljandimaa.

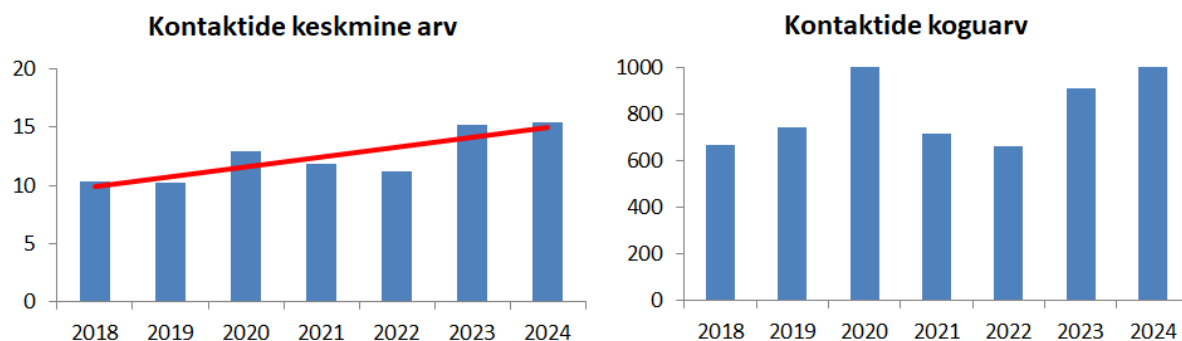
Joonis 1. Metskurvitsa seirepunktid aastal 2024.

Loenduses osalejate arv oli tänavu võrreldes eelmise aastaga viie inimese võrra suurem, täpsemalt siis 48 ning loendusi tehti 73 punktis (joonis 2).

Joonis 2. Loenduspunktide ja vaatlejate arv aastatel 2018–2024.

Loendusperioodil (25. aprill – 10. mai 2024, kell 21.00–22.30) registreeriti 1124 kontakti ja ühes loenduspunktis registreeriti keskmiselt 15,4 kontakti (joonis 3). Varasema kuue aasta keskmine kontaktide arv punkti kohta oli 15,2.

Joonis 3. Kontaktide koguarv ja keskmine arv punkti kohta aastatel 2018–2024.

Lisaks metskurvitsale laekus tänavu andmeid muuhulgas metstildri, tikutaja ja suurkoovitaja kohta (tabel 1). Kõige rohkem vaadeldi ootuspäraselt tikutajat: kokku 23 kontakti ja see teeb keskmiselt 0,3 kontakti ühe loenduspunkti kohta, olles kuue seireaasta madalaim tulemus. Kuue aasta keskmine oli 0,58 tikutaja kontakti ühe loenduspunkti kohta. Metstildri kontaktide arv loenduspunkti kohta on vaadeldaval perioodil püsinud stabiilsena, kõikides keskmiselt 0,1–0,2 kontakti vahel.

Tabel 1. Metskurvitsa seire käigus registreeritud muud kahlajad aastatel 2018–2024.

Aasta	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liik	Kontakte kokku							Keskmiselt punkti kohta						
Heletilder	7													
Kiivitaja	5				1	4								
Metstildri	13	13	13	4	10	6	5	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Mudanep			1											
Mudatilder	6	1	1											
Rohunepp	4													
Rüüt		2		1	1									
Suurkoovitaja		1				2	1							
Tikutaja	39	57	38	28	45	16	23	0,6	0,8	0,5	0,5	0,8	0,3	0,3
Vihitaja		1	3	1	2									

Suur tänu kõigile loenduses osalejatele!

Aet Valge, Aires Mägi, Alberto Pellegrini, Alessandro Gambini, Anna Remmelgas, Anne Alas, Anne Allas, Anu Soon, Arnold Kristjuhan, Arto Pello, Dalia Donini, Eda Vespere, Erle Kivihall, Ester Valdvee, Fabrizio Lelli, Guido Valge, Indrek Kalamees, Iris Kalamees, Ivo Tiits, Jaanus Aua, Jaanus Elts, Jelena Pjatkova, Joosep Ailiste, Jüri Kõiv, Kadi-Liis Kesler, Kadri Aller, Kaia Kukk, Kaidi Erik, Kalev Pitsal, Liia Järvelaht, Liisi Kulasalu, Maarja Orusalu, Margus Paas, Marika Jõgisalu, Priit Remmelgas, Raiko Paas, Raivo Mogilnõi, Randar Türkel, Ranno Puumets, Roberto Nannerini, Silvi Murtu, Taavi Kivisik, Taavi Lemming, Tiiu Hakman, Toivo Hakman, Toomas Traagel, Urbano Barberini, Viive Kiis